

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННІ «Інститут геології»

Кафедра *геоінформатики*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора інституту
з навчальної роботи

«31» 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СИСТЕМИ КЕРУВАННЯ БАЗАМИ ГЕОДАНИХ

(повна назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань	10 Природничі науки, 19 – Архітектура і будівництво
напрямок підготовки	103 «Науки про Землю», 193 «Геодезія і землеустрій»
освітній рівень	Бакалавр
освітня програма	Геологія, Геоінформаційні системи і технології, Оцінка землі та нерухомого майна
блоки спеціальних дисциплін	Геоінформатика
вид дисципліни	Вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: *Віршило Іван Вікторович, кандидат геологічних наук, доцент кафедри геоінформатики*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

© Віршило І.В., 2020 рік

КИЇВ – 2021

Розробники: Віршило Іван Вікторович, кандидат геологічних наук, доцент кафедри геоінформатики

Затверджено

« 30 » 08 2021 р.

в.о.зав. кафедри

_____ (Віршило І.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією інституту **ННІ «Інститут геології»**

Протокол від « 31 » 08 2021 року №1

Голова науково-методичної комісії (Демидов В.К.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 31 » 08 2021 року

Мета дисципліни – ознайомлення студентів із основами організації даних, головними моделями даних; детальне вивчення реляційних баз даних, реляційної алгебри та зчислення, мови програмування SQL, особливостей роботи з геоданими. Вироблення у студентів навичок практичного використання систем керування базами даних, написання запитів на мові SQL. Навчити студентів створювати базові таблиці, запити, звіти та форми в системах керування базами даних.

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування курсу “Інформаційні технології”
2. Володіти елементарними навичками роботи з персональним комп’ютером

Анотація навчальної дисципліни / референс:

Відбувається ознайомлення з основами організації даних, системами керування базами даних. Студенти знайомляться з етапами розробки головних елементів баз даних, їх представлення та оцінкою. Вивчаються загальні парадигми проектування баз даних та проводиться ознайомлення з сучасними середовищами керування ними. Студенти знайомляться із структурою та основними визначеннями мови програмування SQL.

Завдання:

- ознайомити студентів із основними етапами розробки баз даних;
- ознайомити студентів із основними парадигмами організації даних та роботи з ними;
- набуття студентами необхідних методичних та методологічних знань і практичних навичок створення баз даних, роботи з геоданими;
- засвоєння студентами базових знань з основ програмування на спеціалізованій структурованій мові запитів (рекомендовано для вивчення мову програмування SQL).

Результати навчання:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форма/Методи викладання і навчання	Форма/Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Основні моделі організації даних	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
1.2	Структурні елементи реляційних баз даних	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
1.3	Основні типи даних, включно з геоданими	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
1.4	Основні способи організації базових таблиць, індексів та запитів	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
1.5	Поняття цілісності даних та аномалій даних	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
1.6	Призначення та синтаксис основних операторів мови SQL	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 15%
1.7	Основні модулі систем керування базою даних	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
1.8	Специфіка представлення геологічних даних та організація доступу до них	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
2.1	Створювати базові таблиці та	практичне заняття,	Письмова робота,	до 10%

	<i>запити при вирішенні поставлених завдань</i>	<i>самотійне навчання</i>	<i>програмне представлення</i>	
2.2	<i>Визначати вхідні і вихідні дані, форми їх подання для вирішення поставлених завдань</i>	<i>практичне заняття, самотійне навчання</i>	<i>Письмова робота, програмне представлення</i>	<i>до 5%</i>
2.3	<i>Писати і тестувати команди на мові SQL, визначати тестові приклади</i>	<i>практичне заняття, самотійне навчання</i>	<i>Письмова робота, програмне представлення</i>	<i>до 10%</i>
2.4	<i>Використовувати системи керування базами даних для введення та використання даних, в тому числі геодані</i>	<i>практичне заняття, самотійне навчання</i>	<i>Письмова робота, програмне представлення</i>	<i>до 5%</i>
3.1	<i>Організувати подання інформації в базах даних в зрозумілому для інших користувачів вигляді для ефективного вирішення поставленої задачі</i>	<i>практичне заняття</i>	<i>програмне представлення</i>	<i>до 5%</i>
3.2	<i>Формулювати письмові звіти про створені бази даних, алгоритми та команди, ілюструвати приклади роботи розроблених програмних засобів</i>	<i>практичне заняття, самотійне навчання</i>	<i>Письмова робота</i>	<i>До 10%</i>
4.1	<i>Розуміння особистої/персональної відповідальності за особисте рішення частини спільної задачі</i>	<i>--/-</i>	<i>--/-</i>	<i>до 5%</i>

Структура курсу: лекційні і практичні заняття.

Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів

1. Семестрове оцінювання:

- 1) Контрольна робота із основ організації даних та реляційних баз даних – 15 балів (рубіжна оцінка 9 балів)
- 2) Контрольна робота із основ структурованої мови запитів – 15 балів (рубіжна оцінка 9 балів)
- 3) Оцінка за роботу на практичних заняттях – 50 балів (рубіжна оцінка 30 балів)

2. Підсумкове оцінювання у формі заліку: максимальна оцінка 20 балів, рубіжна оцінка 8 балів. Під час заліку студент виконує тестове завдання на комплексне знання структур реляційних баз даних та синтаксису мови SQL. **Підсумкове оцінювання у формі заліку не є обов'язковим, при відмові від участі у даній формі оцінювання студент не отримає відповідні бали до підсумкової оцінки.**

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру, як сума (проста або зважена) балів за систематичну роботу впродовж семестру.

	Семестрова кількість балів	ПКР(підсумкова контрольна робота)чи/або залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

Студент не допускається до підсумкового оцінювання у формі заліку, якщо під час семестру набрав менше 40 балів.

Організація оцінювання:

1. Семестрове оцінювання:

- 1) Контрольна робота із основ організації геоданих, – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 2) Контрольна робота із основ роботи з базами геоданих – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 3) Оцінка за роботу на практичних заняттях – 60 балів (рубіжна оцінка 48 балів)

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою та передбачає: виконання 5 практичних робіт (де студенти мають продемонструвати якість засвоєних знань та вирішити поставлені задачі використовуючи окреслені викладачем методи та засоби), та проведення 2 письмових модульних контрольних робіт.

2. Підсумкове оцінювання у формі заліку: максимальна оцінка 20 балів, рубіжна оцінка 12 балів. Підсумкове оцінювання проводиться у формі письмового заліку. Підсумкове оцінювання у формі заліку не є обов'язковим, при відмові від участі у даній формі оцінювання студент не отримує відповідні бали до підсумкової оцінки.

Шкала відповідності

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні	Самостійна робота
<i>Розділ 1 Основи організації даних</i>				
1	Вступ. Тема 1 Основні моделі даних. Реляційна алгебра та реляційне зчислення	6	6	20
2	Тема 2. Сучасні системи керування базами даних	8		20
	<i>Контрольна робота 1</i>			2
<i>Розділ 2 Основи структурованої мови запитів SQL</i>				
3	Тема 3. Основи мови запитів SQL	10	12	46
4	Тема 4. Організація геоданих	8	10	30
	<i>Контрольна робота 2</i>			2
	<i>Залікова робота з дисципліни</i>			
	ВСЬОГО	28	28	120

Примітка: слід зазначити теми, винесені на самостійне вивчення

Загальний обсяг 180 год., в тому числі:
Лекцій – 28 год.

Практичні заняття - 28 год.
Консультації - 4 год.
Самостійна робота - 120 год.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основні:

- 1 Дейт, К., Дж. Введение в системы баз данных. 6-е изд. – К.; М., СПб.: «Вильямс», 2000. – 848с.
- 2 Хомоненко А.Д., Цыганков В.М., Мальцев М.Г. Базы данных: Учебник для высших учебных заведений/Под ред. проф. А.Д. Хомоненко. – СПб.: КОРОНА принт, 2002. – 672с.
3. В.В. Корнеев, А.Ф. Гареев, С.В. Васютин, В.В. Райх Базы данных. Интеллектуальная обработка информации. – М.: Нолидж, 2001.- 496с.
4. Праг К., Ирвин М., “Библия пользователя Access для Windows 2000”, К.:Диалектика, 2001 – 576с..
5. Gruber M. Understanding SQL / або Грубер М. Понимание SQL – М., 1993, 291 с.
6. Геоінформаційні системи і бази даних : монографія / В. І. Зацерковний, В. Г. Бурачек, О. О. Железняк, А. О. Терещенко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2014. – 492 с.

Додаткова:

1. Алан Саймон Стратегические технологии БД. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 484 с.
2. Хансен Г., Хансен Д. Базы данных. Разработка и управление. – М.: Бином, 2000. – 704 с.
3. Дж. Ульман, Дж. Видом. Введение в системы баз данных. – М.: Лори.- 2000. – 374 с.
4. Ревунков Г.И., Самохвалов Э.Н., Чистов В.В. Базы и банки данных и знаний: Учебник для вузов по специальности АСУ. – М.:Высшая школа, 1992. – 367 с.
5. Мещеряков Е.В., Хомоненко А.Д. Публикация баз данных в Интернете. – СПб.: БХВ-Петербург, 2001. – 572 с.
6. Р. Гринвальд, Р. Стаковьяк, Дж. Стерн Oracle 11g. Основы, 4-е издание. - Пер. с англ. - СПб.: Символ-Плюс, 2009. - 464 с, ил.